

Перекладацькою стратегією пропонуємо називати етапи та способи діяльності перекладача, алгоритми перекладацьких дій, спрямовані на розв'язання локальних та глобальних проблем перекладу тексту задля досягнення певних перекладацьких цілей, а саме – створення тексту перекладу, еквівалентного в комунікативно-прагматичному плані до тексту оригіналу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Алексеева И. С.* Введение в переводоведение : учеб. пособие для студ. филол. и лингв. фак. высш. учеб. заведений / И. С. Алексеева. – СПб. : Филологический факультет СПбГУ ; М. : Издательский центр “Академия”, 2004. – 352 с.
2. *Войнич И. В.* Стратегии лингвокультурной адаптации художественного текста при переводе : автореф. дис. ... кандидата филологических наук : 10.02.19 / Войнич Ирина Владимировна; [Место защиты: Перм. гос. ун-т]. – Пермь, 2010. – 19 с.
3. *Илюхин В. М.* Стратегии в синхронном переводе: на материале англо-русских и русско-английских комбинаций перевода : дис. ... канд. филол. наук / В. М. Илюхин. – М. : Моск. лингв. ун-т, 2000. – 206 с.
4. *Нелюбин Л. Л.* Толковый переводоведческий словарь / Л. Л. Нелюбин. – 3-е изд., перераб. – М. : Флинта: Наука, 2003. – 320 с.
5. *Сдобников В. В.* Стратегия перевода: общее определение / В. В. Сдобников // Вестник Иркутского государственного лингвистического университета. – Выпуск № 1 / 2011. – С. 166- 172.
6. Стратегии перевода (теоретические основы модуля) : учебный модуль для слушателей специальности “Переводчик в сфере профессиональной коммуникации” / сост. Е. Г. Поломских, В. В. Барсукова ; Перм. ун-т. – Пермь, 2009. – 255 с.
7. *Тарнаева Л. П.* Обучение будущих переводчиков трансляции культурно-специфических смыслов институционального дискурса : автореф. дис. ... доктора педагогических наук : 13.00.02 / Тарнаева Лариса Петровна ; [Место защиты: Рос. гос. пед. ун-т им. А. И. Герцена]. – Санкт-Петербург, 2011. – 42 с.
8. *Швейцер А. Д.* Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты / А. Д. Швейцер. – М. : Наука, 1988. – 215 с.
9. *Krings H. P.* Was in den Köpfen von Übersetzern vorgeht: Eine empirische Untersuchung zur Struktur des Übersetzungsprozesses an fortgeschrittenen Französischlernern / H. P. Krings. – Tübingen : Narr, 1986. – 570 s.

Корнеев Д.

Науковий керівник – доц.Зубрик. А.Р.

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ НА УРОКАХ ДОМАШНЬОГО ЧИТАННЯ

Одним з найскладніших питань у викладанні іноземних мов є формування лексичних навичок розмовної мови. Успішне навчання всіх видів мовленнєвої діяльності залежить від якості оволодіння лексикою. Без вивчення лексичних одиниць стає неможливим ні розуміти мову інших людей, ні висловлювати власну думку. Саме тому, на всіх етапах навчання іноземної мови важливе місце відводиться лексичній.

Метою статті є розглянути особливості навчання лексики на уроках домашнього читання.

На думку Гурна Ердмана: «Всі види мовної діяльності грають величезну роль в оволодінні лексикою, проте, більшість дослідників сходяться на думці, що тексти, особливо письмові, відіграють домінуючу роль в цьому процесі» [1, с. 122].

По-перше, перевага текстового матеріалу полягає в контекстуалізації нових мовних одиниць. По-друге, тексти служать джерелом цікавої інформації, що дозволяє легше запам'ятовувати слова. На думку Шмітта: «Письмовий дискурс пропонує широку лексику, що веде до розширення словникового запасу» [2, с. 96]. Торнбері стверджує: «Що як в письмовій, так і в усній ситуації, тобто в зв'язковому тексті існує набагато більше можливостей побачити слово в релевантному контексті в поєднанні з іншими лексичними одиницями, а також у складі лексичних полів» [3, с. 34].

Серед найрозповсюдженіших методів вивчення лексики є інтенсивне і екстенсивне читання. Як стверджує Пол Натіон: «В порівнянні з екстенсивним вимагає від викладача використання методичних прийомів, спрямованих на ретельну роботу над лексико-граматичними тонкощами тексту, а іноді дозволяють використовувати рідну мову під час докладного пояснення значення слова. Інтенсивне читання в зв'язку з цим надає можливість формування у вивчає англійську мову усвідомленого підходу і розуміння того, як лексика, граматики, когерентності тексту і його зміст, взяті разом, досягають комунікативну мету тексту» [4, с. 504].

Відзначимо, що в ході інтенсивної роботи над текстом ті хто вивчають англійську мову сконцентровані на значенні та розумінні кожного слова і пропозиції, прагнучи досліджувати деталі, а не тільки

суть. Варінг назвав цей процес аналізом мови. На підставі цього можна зробити висновок, що інтенсивне читання дуже ефективно при вивченні академічної англійської.

Джеремі Гармер зазначає: «Слід пам'ятати, що при інтенсивному навчанні лексиці існує протиріччя» [5, с. 225]. Воно полягає в тому, що коли при читанні можна проігнорувати незнайоме слово або словосполучення, яке не впливає на загальне розуміння тексту, то до таких слів проявляється більший інтерес з боку тих, хто вивчає англійську мову, які прагнуть досконально вивчити це слово. Це є трудомістким процесом, на вчинення якого потрібно чимало часу, а робота стає непродуктивною. Отже, необхідно лімітувати час, що відводиться на аналіз слів, відповідати тільки на обмежену кількість питань за словами, вдаватися до методу "meaning consensus". Суть методу полягає в тому, що учні в процесі колективної роботи по ланцюжку намагаються знайти 3-5 незнайомих слів і обговорити їх, щоб знайти найбільш точний варіант. При цьому вони роблять записи і передають їх іншій групі, вдаються до порівняння, тим самим приходячи до єдиної думки, що стосується значення слів.

Ми виділимо кілька стадій інтенсивної методики:

1) початкова (попередня) стадія, в ході якої викладач пояснює значення слів, їх форму і вживання, що є досить ефективною діяльністю. Ця методика включає "rich instruction", тобто просторове і докладне пояснення трьох аспектів слова:

а) форми: усної, письмової, морфологічної;

в) лексичного значення: форми і значення, лексичної асоціації, концепту і символів; с) вживання граматичних функцій, словосполучень, регістра, обмеження вживання, частотності слова; 2) заміна важких і незнайомих слів на синоніми або видалення частини тексту; 3) деякі незнайомі слова включаються в глосарій, де дається пояснення їх значення; 4) включення слів в вправи, виконувани після читання тексту; 5) прямий переклад слова на українську мову як виняток; 6) стратегія визначення значення слова по контексту, інтуїтивно, за допомогою мовної здогадки; 7) навчання роботі зі словником; 8) аналіз слова з точки зору структури, словотвору, семантики.

Перераховані методичні прийоми включаються в лексичну діяльність для успішної організації роботи над текстом.

Також, важливо пам'ятати про комплекси вправ для покращення лексичної компетентності. Під час практики у школі, мною було розроблено комплекс вправ, які показали свою ефективність на основі експериментальної групи. В першій групі учням був просто даний текст на англійській мові. В другій групі окрім тексту пропонувалися різні вправи. Після проведення опитування стало зрозуміло, що подібні вправи набагато ефективніше покращують лексичну компетентність про читанні текстів.

Ось приклади деяких із вправ:

1. Вставте пропущені в слові літери або буквосполучення. Мета: контроль написання вивчених лексичних одиниць.

kop . . k, ro . ble, rece . ve, t . ckets, ca . . y, ferr . , ambas . y, f . male, sc . re, addr . ss, nati . n . lity, re . atives, com . ortabl . , ho . . l. 2. Знайдіть в тексті (підберіть на пам'ять) антоніми до слів, зазначеним на дошці.

Мета: розвиток навички підбору відповідних лексичних одиниць по пам'яті.

old get go

friend easy love

beautiful rude slow

cheap famous rich

3. Вставте пропущені дієслова в пропозиції при цьому скористайтеся списком дієслів.

Мета: активізація лексичного матеріалу

a) When people go to the Black Sea, they want to ..... a holiday.

b) A famous singer is going to ..... a concert in the Kremlin Palace.

c) My sister says you can all Moscow monuments and sights in a week.

d) My brother reads many newspapers and he can ..... political questions.

e) You ..... to go to his house but you don't know the address.

f) My grandparents ..... in a village situated between a river and a hill.

Список дієслів: live, give, enjoy, discuss, see, want.

Відповідно до вищевикладеного ми приходимо до основного висновку: текст є основою для формування лексичної компетентності. На базі тексту створюються вправи, що сприяють активізації лексичного матеріалу. Короткі тексти, взяті з різних джерел і містять тематично пов'язані і асоціативні слова, споріднені слова, лексичні ланцюжки і повтори, створюють можливість для їх кращого запам'ятовування.

Інтенсивна робота над текстом дозволяє мотивувати учнів старших класів до всебічного аналізу слова з точки зору словотворення, морфологічного складу, синтаксичної ролі у реченні. Усвідомлений підхід до

вживання слів призводить до активізації довгострокової пам'яті шляхом виконання великої кількості вправ, ретельно підібраних викладачем.

Функції викладача не обмежуються навчально-контролюючими в умовах особистісно-орієнтованого підходу до навчання. В процесі виконання мовних вправ доцільно створювати такі умови для учнів, щоб вони відчували себе рівноправними учасниками навчального процесу з притаманним їм когнітивним стилем. Така інтеграція дозволяє успішно формувати лексичну компетентність учнів у старшій школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Gairns R. Erdman. Working with Words: a Guide to Teaching and Learning Vocabulary / Gairns R. Erdman. – Cambridge University Press, 1998. – 200 p.
2. Harmer J. The Practice of English Language Teaching (3d edition) / Harmer J. – Longman ELT, 2001. – 371 p.
3. Nation P. Learning Vocabulary in another Language / Nation P. – Cambridge: University Press, 2001. – 779 p.
4. Schmitt N. Vocabulary in Language Teaching / Schmitt N. – Cambridge University Press, 2000. – 224 p.
5. Thornbury S. How to teach Vocabulary / Thornbury S. – Pearson Longman, 2002. – 185 p.

Назарко О.

Науковий керівник –асист. Головацька Ю. Б.

ПРОБЛЕМА АДЕКВАТНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ СЛЕНГУ В КІНЕМАТОГРАФІ

У статті порушено проблему збагачення словника англійської мови сленговими виразами з відомих кінофільмів, що потрапляють у сферу спілкування сучасної молоді, а також необхідність адекватного перекладу сленгу.

Ключові слова: сленгізми, стилі мовлення, зріз мовної культури.

The article focuses on the functions of slang words, taken from modern video films. They enrich English colloquial language and the communication of modern young people? And need of adequate translation of slang.

Key words: slang words, styles of communication, modern video films.

В останні десятиріччя лінгвісти переключили свою увагу з вивчення писемної мови на дослідження і аналіз живої природної мови. І, звичайно ж, одним з ключових елементів є ненормативна лексика. Дослідники виявляють інтерес до різних видів ненормативної лексики, особливо до такого специфічного, як сленг, досить давно. Його досліджували такі вітчизняні та іноземні вчені, як І. Арнольд, І. Гальперін, Дж. Гріног, Т. Захарченко, Г. Кіттрідж, М. Маковський, Г. Менкен, Е. Патрідж, В. Хомяков, Ю. Волошин, Н. Гарбовський та інші.

Учені намагаються дати визначення сленгу, проте, єдиного підходу до даного явища досі не існує. Та все ж, деякі аспекти та проблеми вживання та функціонування сленгу залишаються наразі відкритими для дослідження, а саме доцільність використання сленгу, його функції та способи перекладу в публіцистичному дискурсі. Відсутність системного підходу до проблеми сленгу, широкий спектр методів його дослідження, збільшена роль англійської мови як міжнародної мови спілкування, механізми впливу газетного тексту на світогляд читача, пильний інтерес вчених до сленгу визначають актуальність даного дослідження.

Е. Партрідж називає сленг квінтесенцією розмовного мовлення й пише: «Сленг, будучи квінтесенцією розмовної мови, завжди повинен бути пов'язаний зі зручністю, а не з науковими законами, граматичними правилами та філософськими ідеалами» [2]. Він вважає що сленг використовують лише люди у веселому настрої, молоді за віком або за станом душі, заради забави. Основною причиною вживання сленгу науковці називають вираження почуття емоційної спільності серед членів соціальних груп або субкультур, їхньої прихильності до одних цінностей і установок.

Але англійський сленг є досить своєрідним та неповторним. Він утворювався і утворюється в надрах самої англійської мови, в різних соціальних сферах і вікових групах як прагнення до стислості, виразності, іноді як протест проти довгого слова, як бажання по-своєму називати предмети або властивості. В молодіжних колах, де особливо поширене утворення сленгу, окрім усього іншого помітне прагнення відокремитися від світу дорослих, а також бажання збаламутити дзеркальну гладь респектабельної англійської мови.

Сленг – це динамічна частина мови, котра, власне, як і сама мова, реагує на зміни у суспільстві. Особливо стрімко розвивається процес утворення сленгу в періоди соціальних змін, війн, економічних та культурних зрушень, коли відчувається настирна необхідність надати назви новим явищам, з якими доводиться стикатися щодня.

Хоча сленг вміщає в себе багато егативних та неприйнятних особливостей, він помітно прикрашає англійську мову своєю жвавистію, гнучкістю та несподіваною дотепністю. С. К. Боянус майже закохано казав про сленг як про мову-блудівницю, яка все життя вештається навколо літературної мови, штовхається, але так і не потрапляє до вищого суспільства. Але науковець не зовсім мав рацію. Тому що сленг за довгий час свого існування все ж таки розвинувся: деякі слова проникли і затвердилися в літературній англійській мові. Тут доречно пригадати зауваження англійського лінгвіста А.Мелвилла: “Існує багато слів і виразів, образних за